

СТАНОВИЩЕ

от проф. д.и.н Милко Стоянов Палангурски,

ВТУ „Св.Св. Кирил и Методий“

на материалите, представени за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ обявен в Държавен вестник, Брой 65 от 28.07. 2023 г. от Университет „ПРОФ. Д-Р АСЕН ЗЛАТАРОВ“ по област на висше образование .2. Хуманитарни науки. професионално направление 2.2 История и Археология, научна специалност „Нова и най-нова история (вкл. История на балканските народи)“ за нуждите на Университет „ПРОФ. Д-Р АСЕН ЗЛАТАРОВ“

1. Обща характеристика на научноизследователската и научно-приложната дейност на кандидата

В конкурса за „доцент“ като кандидат участва **на гл.ас. д-р Петър Стоянов Парушев**. ОТ 2011 г. е преподавател в Университет проф. д-р Асен Златаров на длъжност асистент и главен асистент от 2013 г. Представените трудове за конкурса за „доцент“ са категоризирани съобразно ЗРАС, ППЗРАС и специфичните изисквания в правилниците на „Университет проф. д-р Асен Златаров“. Единственият кандидат в конкурса взема участие със в него с 2 монографии, 30 статии и 2 студии. По групи показатели те са разпределени както следва:

Показател група А: (50 точки) за присъждане на образователно научна степен „доктор“. Участникът в конкурса е защитил дисертация на тема „„Кипърският въпрос 1960-1974 г. и България““ и придобива образователната и научна степен „доктор“ пред 2008.

Показател група В: (100 точки) Като хабилизационен труд е посочена монографията: „Босненската криза 1908-1909, Великите сили и България“ Университетско издателство „Проф. д-р Асен Златаров“, ISBN 978-619-7559-51-4 , Бургас, 2023, 293 с.

Монографията се състои от предговор, два раздела с по три глави всяка, и заключение. Първият раздел обхваща младотурския преврат, кризата на Балканите, реформите в Османската империя от 1908 г., преврата и отзвук от него, както и самата анексия. Вторият раздел е посветен на релацията между Босненската криза и България, българската независимост и анексията. Хронологичната рамка е логична. Добре са очертани основните цели на изследването, развитието на Босненската криза, причините и етапите ѝ, както и влиянието ѝ върху България.

В първи раздел централните проблеми са конституционната реформа до 1908 г., зараждането на младотурското движение, младотурския преврат, опитът да се реформира Турция, отношението на силите към младотурците, когато великите сили разменят ролите си, условно слагайки край на германското влияние и отваряйки нова страница на британската близост и подкрепа към новия режим, както и позициите на балканските столици. Отделно е показана експанзията на Австро-Унгария на юг след Берлинския конгрес, последвано от политиката и договорите със Сърбия (1881) и цялостната политика по анексията на Босна и Херцеговина.

Вторият раздел акцентира върху българското действие, сложността на отношенията между Белград и София, и реакцията на Русия.

Изводите, че за Цариград „загубата“ на Източна Румелия и развързването на ръцете на софийското правителство към Македония е по-тежка от самата анексия; че Германия има ключовата роля за смиряването на Русия в пика

на кризата; и за Итало-турската война от 1911 г. като прелюдия към катастрофалните събития около ПСВ, за уместно и добро.

Има какво да се желае още при богатството и разнообразието от ползвана литература, както и прецизиране на стила, използването на термини, географските наименования и др.

Показател група Г: (405 точки) В този показател съобразно правилника на университета са представени много по-голям брой публикации спрямо изискванията на закона. Това са една монография, тридесет статии и две студии.

Показател група Д: (105 точки) касае цитиранията на трудовете на кандидата изисква общо 100 точки в различни критерии както следва: Цитирания в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация, кандидата показва 15 точки. Останалите цитирания са в нереперирани списания.

Показател група Е: (60 точки) Показател група Е: касае участие в научно-изследователски проекти, издаване на учебници и учебни пособия, по този той надвишава изискуемите по критерия точки

Текстовете му са написани с добро познаване на съществуващата историография, при коректно използване на съчиненията, с привличането на достатъчен нов и на вече познат и публикуван изворов материал. Позоваването на източниците е напълно коректно, с внимание и отдаване на дължимото на направеното от изследователите до този момент и при спазване на научната коректност.

II. Оценка на педагогическата подготовка и дейност на кандидата.

Кандидатът притежава необходимата педагогическа правоспособност.

III. Основни научни и научно-приложни приноси

Анализът на представените за рецензиране трудове на участникът в конкурса показва, че той е изграден учен. Притежава собствен почерк, ясно очертани сфери на научно проучване и израстване, с коректно отношение към изворовия материал и историографията. Направените от кандидата изводи, анализи и пуснат в оборот нов изворов материал са негово лично творчество и принос в историографския процес. Използваната матрица върху изследвания период и проучваните от него теми имат своето място в научното пространство и смятам, че те не са строго регионални, а спомагат за оформяне на балканската история.

Представената от гл.ас. д-р Петър Стоянов Парушев продукция отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) и Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и правилника на университета. Кандидатът в конкурса е представил достатъчен брой научни трудове, публикувани след материалите, които са използвани при защитата на ОНС „доктор“. В работите на кандидата има оригинални научни и приложни приноси, които са получили научно признание. Липсват каквито и да е съмнения за плагиатство.

След запознаване с представените в конкурса материали и научни трудове, анализ на тяхната значимост и съдържащи се в тях научни, научно-приложни и приложни приноси, намирам за основателно да дам своята **ПОЛОЖИТЕЛНА** оценка и **ДА** препоръчам на Научното жури да изготви доклад-предложение за **ИЗБОР на гл.ас. д-р Петър Парушев** на длъжност **„ДОЦЕНТ“** направление 2. Хуманитарни науки; професионално

направление 2.2 История и Археология; научна специалност „Нова и най-нова история (вкл. История на балканските народи)“ .

10. 10.2023 г.

.....

Проф.дин Милко Палангурски